

Instalace a návod na použití dřevěných podlah

O dřevěných podlahách

Standardní obsah vlhkosti u masivních prken se pohybuje mezi 6-9 %, který je vhodný pro obývací pokoje s vlhkostí mezi 40-60 %. Přírozenou vlastností dřeva je přizpůsobení se svým obsahem vlhkosti okolnímu prostředí. Co je tedy nevyhnutelné – během tohoto procesu se tvoří mezery mezi jednotlivými prkny (příliš vysoká vlhkost dřeva vůči okolí se snižuje při procesu sušení) nebo může docházet k vyduť podlahy (přesušené dřevo, které absorbuje vlhkost z okolí). Spousta domů, bytů a kanceláří s moderními topnými a ventilačními systémy mají extrémně suchý vzduch během topné sezóny – někdy může vlhkost klesat až pod 35 %, což následně způsobuje změny u dřevěných podlah. Nadměrné sucho negativně působí i na lidský organismus. Proto bychom měli vlhkost vzduchu uměle zvyšovat pomocí zvlhčovačů a chránit jak dřevěnou podlahu, tak zdravé prostředí pro život.

Pečlivě vysušené a správně instalované dřevěné podlahy budou mít rovnoměrné tenké vlasové prasklinky, ty jsou sotva patrné a ničemu nevadí. Tím se také vyhneme větším trhlinám při sušení:

- Vlhkost dřevěné podlahy musí být dostatečně nízká (6-9 %). Levnější podlahy mají často obsah vlhkosti 10-12 % v době zakoupení. Trhliny se poté objevují velmi snadno při procesu sušení v místnosti se suchým vzduchem.
- Drážky na spodní straně dřevěné desky snižují napětí dřeva a počet trhlin.
- Boční zkosené palubky – horní okraje prken jsou hoblované v úhlu 45° tak, aby se na každé horní straně podlahové desky objevila 2 mm silná průrva. Čím menší bude prkno, tím méně patrná bude mezera mezi deskami.
- Teplota v místnosti s dřevěnou podlahou by neměla klesat pod 15 °C a vlhkost by měla být mezi 40-60 %. Tímto způsobem zajistíme dřevěné podlahy stabilitu a trvanlivost.
- Nejjednodušším způsobem, jak se vyhnout prasklinám, je kontrolovat vlhkost v místnosti a pomocí zvlhčovače ji udržovat.

Dřevo se všemi výhodami i nevýhodami patří mezi stavební materiál. Rady v této příručce mají za úkol hlavně omezit negativní vlastnosti dřeva, ale ne je odstranit. Originalita dřeva je způsobena jeho „vadami“.

Instalace a montáž dřevěných podlah

Důrazně se doporučuje využít služeb profesionálního podlaháře. V tomto základním manuálu jsou uvedeny požadavky na instalaci a rady k zajištění krásné a dlouhotrvající dřevěné podlahy.

1. Všeobecné podmínky

- Přineste podlahu do pokoje, kde ji chcete instalovat, již několik dní předem. Je to nutné, aby se desky přizpůsobily okolnímu prostředí. Desky umístěte v původním balení vodorovně na rovný povrch.
- Teplota podkladu a vzduchu musí být v rozmezí 18 – 22 °C po celou dobu instalace a při užívání. Vlhkost musí být 40 – 60 %.
- Doporučuje se roztrždit podlahová prkna před instalací podle barevných odstínů.
- Zkontrolujte před instalací shodu s normami pro dané palubky. Malé odchylky jsou povoleny. Instalujte horší prkna do méně viditelných míst.
- Dilatační spáru 10 – 15 mm je nutné ponechat mezi zdí, dalšími pevnými objekty a dřevěnou podlahou. Dilatační spáry jsou zakryty lištou nebo pružným tmelem s odpovídající barvou. V případě, že není práh mezi jednotlivými místnostmi, nikdy neinstalujte podlahu v jednom kuse mezi dveřmi. Dilatační spára by měla být ponechána na otevření dveří.

- Před začátkem instalace vždy pečlivě změřte a naplánujte pokoj, kde bude podlaha umístěna. Použijte rysku k zajištění rovných prvních řad desek – což je velmi důležité pro krásný konečný výsledek.
- Instalaci začínejte z nejbližšího konce místnosti od dveří a první desku umístěte drážkou směrem ke zdi. Ponechte odpovídající vzdálenost, za pomoci klínů, mezi podlahou a stěnou a dalšími pevnými objekty. Prkna obvykle umísťujeme ve směru denního světla.
- Použijte těžké kladivo ke sražení desek. Aby nedošlo k poškození jazýčku, doporučujeme ke klepání blok nebo jinou podlahovou desku stejného typu o délce asi 300 mm. Během této činnosti stůjte již na hotové části podlahy.
- K zajištění pružného spojení s podkladem použijte speciální lepidlo. Ve většině případů, obzvláště má-li podklad velkou absorpci, doporučujeme použít nejdříve penetraci pro tento účel (v závislosti na použitém lepidlu).
- Lepidlo umísťujte na podlahu vhodným nanášením. Lepidlo se obvykle nanáší 20 – 30 cm vedle instalovaných desek (v závislosti na druhu lepidla, absorpci podkladu, teplotě a vlhkosti), aby bylo možné zasáhnout desky přes lepený pás.
- Všechny desky musí být pečlivě a celoplošně přitisknuty na nanesené lepidlo, aby mohlo dojít k silné přilnavosti. Pokud je toto nedostatečné, přilnavost lepidla se může výrazně snížit.
- Při lepení palubek přímo k podkladu se nedoporučuje lepení bočního spoje drážky s perem, to by způsobilo velké trhliny mezi jednotlivými deskami během topné sezóny. Naopak čelní perodrážka být přilepena může. Nikdy však boční perodrážka.
- Doporučuje se dát na nalepenou podlahu něco těžkého (např. pytle s pískem, balení nevyužitě podlahy apod.
- Jestliže lepidlo prosakuje napovrch, musí být okamžitě odstraněno vlhkým hadrem, aby nedošlo k zabarvení dřeva.
- Po nalepení podlahy musí být doba na sušení 1 – 7 dní (podle druhu lepidla). S další povrchovou úpravou můžete začít až po uschnutí.

Instalace na betonový základ

- V případě betonových základů se podlaha lepí přímo k danému základu.
- Podkladové nerovnosti musí být v rozmezí +/- 2 mm na 1 m.
- V případě novostavby musí betonový podklad schnout 1 – 2 měsíce (v závislosti na druhu betonu a typu sušení). Vlhkost betonu musí být změřená a musí být 6 – 8 %. Vlhkost v místnosti musí být 40 – 60 %.
- V případě instalace dřevěné podlahy na betonový podklad musí být vyloučen průnik vlhkosti z jiných částí domu nebo místností (např. ze suterénu, sklepa).
- Je dobré beton před instalací dřevěné podlahy lehce obrousit. To pomáhá odstranit „Betonové mléko“ a výrazně zlepšuje přilnavost lepidla k povrchu.

Instalace na dřevěný základ (podlahy, překližky, OSB desky, dřevotříska)

- V případě instalace dřevěné podlahy na dřevěnou podkladovou plochu používáme lepidlo a vruty.
- Pokud se pod podkladovou plochou nachází beton, je vhodné jej přikrýt plachtou. Tím zabráníme pronikání vlhkosti k podlaze. Vlhkost samotná vyjde ven podél stěn dilatačními spárami.
- Pokud jsou pod podkladovou plochou stropní nosníky, musí být celistvé a stabilní. Vzdálenost mezi nosníky musí být v souladu s podkladovou plochou. Nejběžnější rozměr trámů je 50x100 s obsahem vlhkosti maximálně 12 %. Optimální vzdálenost mezi středy jednotlivých trámů je 40 cm, tedy vzdálenost mezi nosníky by měla být 30 cm.

- Pokládá-li se podlahu na dřevěné nosníky, musí být upevněna pomocí vrutů. Pozor na vlhkost. U dřevotřísky je odolnost vůči ní nižší než u překližky či OSB desek. Při instalaci takové podkladové plochy pak necháváme dilatační spáry v šířce 3 – 5 mm, které umísťujeme po levé straně desek.
- Pozor na nerovnosti podkladové plochy. Neměly by překročit +/- 2 mm na 1 m². Při větších nerovnostech je třeba podlahu zabrousit nebo vyrovnat doplněním.
- Stabilita podkladové plochy je také velmi důležitá. Neměla by se nikde prohýbat.
- Základní podlahu musí být před lepením čistá – k vyčištění stačí vlhký hadřík a saponát.
- V případě pokládky na dřevěný povrch, je třeba použít kromě lepidla i vruty. Podlahové desky připevníme k podkladové ploše z horní strany pera palubky pod úhlem 45°. Je vhodné předvrtat si díry na vruty.

Instalace na dřevěné trámy

- Stropní nosníky (zde podlahové) musí být celistvé a stabilní. Jednotlivé vzdálenosti mezi nosníky musí brát v potaz tloušťku prken. Nejběžnější rozměr trámů je 50x100 s obsahem vlhkosti maximálně 12 % a položené naplocho. Optimální vzdálenost od středu trámu je 40 cm, což dělá vzdálenost mezi trámy 30 cm.
- Pro upevnění podlahových prken na trámy se doporučuje použít vruty ve velikosti 3x45 – 4,2x55 mm. Desky se připevňují z horní strany prken přes pera pod úhlem 45°. Vruty jsou vhodnější kvůli odstranění praskání a jiných zvuků podlahy. Také usnadňují případné odinstalování. Doporučuje se předvrtání otvorů a zahloubení.
- Při připevňování dřevěné podlahy pomocí vrutů, každá podlahová palubka se vysušuje a naopak nabírá vlhkost bez závislosti na ostatních. Je tedy normální vidět mezery mezi prkny v topné sezóně. V létě (mimo topnou sezónu) opět zmizí, kvůli zvýšené vlhkosti vzduchu.
- Pro instalaci dřevěné podlahy je dobrou volbou 12 mm široká překližka nebo OSB deska – viz Instalace na dřevěný základ (podlahy, překližky, OSB desky, dřevotřísky)

Pokoje s podlahovým vytápěním

Montáž masivních dřevěných podlah na podlahu s podlahovým vytápěním je velmi riziková. Dřevo se může vlivem neustálého tepla ohýbat a kroutit a mohou být vidět i velké trhliny.

Při instalaci na vytápěnou podlahu je třeba dodržovat několik základních doporučení:

- Podlahové topení musí šířit teplo po celém povrchu podlahy, ale teplota povrchu (i pod nábytkem a koberci) by neměla překročit 27 °C. Při instalaci podlahy na betonový základ by teplota betonu také nikdy neměla překročit 27 °C.
- Je potřeba se vyhýbat rychlým změnám teploty z důvodu náhlé regulace podlahového vytápění. Doporučujeme měnit teplotu maximálně o 3 °C během jednoho dne.
- Některé trhliny se mohou projevit až během topné sezóny. Chcete-li omezit praskání na minimum, vlhkost v místnosti musí být v rozmezí 40 – 60 % a teplota vzduchu by měla být mezi 18 – 22 °C.
- Před lakováním by měl být použit penetrační nátěr na parkety.

Lepidla

- Nutné je se vyhnout vodou ředitelným disperzním lepidlům.
- Pro lepení na dřevěné podkladové povrchy se doporučují rozpouštědla na bázi polyuretanu, polymeru (např. Schonox, MS Elastic ja Schonox Parkett) a hybridlepidla (např. UZIN MK 100 hybrid).
- Pro lepení na beton doporučujeme polyuretanové, polymerní lepidla (např. Schonox MS Ekastic ja Schonox Parkett Elastic) a hybridlepidla (např. UZIN MK 100 hybrid).

Konečné úpravy dřevěných podlah

- Konečnou fází je nátěr povrchu olejem nebo lakem. Je důležité zkontrolovat kvalitu oleje či laku, jelikož se jedná o poslední vrstvu dřevěné podlahy, která je následně permanentně zatěžována. Většinou je také možné zvolit si barevnou variantu laku nebo oleje.
- Někdy je podlaha dokončena voskováním nebo čištěním mýdlovým čističem. Podlaha musí být v každém případě i dále udržována: nejprve pro ochranu horní vrstvy laku nebo oleje, poté v pravidelných intervalech dle intenzity namáhání podlahy. Jestliže dodržíme tento postup, prodloužíme životnost podlahy až o 30 % a její vzhled zachovááme dlouho jako nový.
- Jestliže po montáži podlahy nebudou dokončeny všechny povrchové úpravy, je třeba podlahu přikrýt lepenkou nebo podobným ochranným materiálem. Je potřeba zkontrolovat nepropustnost materiálu vůči slunečním paprskům, které by mohly změnit barevný odstín podlahy. Je také důležité dbát na ochranu podlahy při dalších pracích v místnosti.